

Wie is mijn huisarts?

Feldman SL, De Maeseneer J, Van Royen P. *Wie is mijn huisarts? Verhalen als ontdekking*. Antwerpen: Standaard Uitgeverij/ WPG Uitgevers België, 2011. 155 pagina's, € 35,00. ISBN 978 90 341 9439 8.

Doelgroep Patiënten, studenten, paramedici, huisartsen (in opleiding, praktiserend, gepensioneerd).

Inhoud Het boek heeft een prettige omvang en lay-out waardoor het makkelijk wegleeft. De auteur, Stephen Feldman, heeft dit boek gebaseerd op een verzameling van interviews met 160 huisartsen uit zowel solo- als groepspraktijken over een periode van 6 jaar. Hij heeft hiervoor vele uren doorgebracht met de betreffende huisartsen, zowel tijdens het werk als privé. Deze bundeling van gesprekken geeft de lezer inzicht in de wijze waarop huisartsen in België aankijken tegen onderwerpen als de gezondheidszorg in het algemeen, het voeren van een eigen praktijk, de feminisering van het vak, de verwachtingen van de patiënt en (het uitblijven van of gebrek aan) erkenning als 'family physician'.

Het boek is ingedeeld in negen hoofdstukken. Elk hoofdstuk behandelt een apart onderwerp, zoals 'Wie wil er arts zijn en huisarts worden? En waarom?' en 'Wie is de dokter van de dokter', waarbij telkens de interviews als leidraad dienen. Derhalve leest dit boek niet als een verhaal, maar meer als een verzameling van meningen, vertaalde gevoelens en inzichten van de geïnterviewden. Ofschoon de huisartsen anoniem blijven valt uit de tekst vaak wel het een en ander op te maken, zoals leeftijd, etniciteit en geslacht.

Oordeel Zeker geen must voor de dagelijkse praktijk, maar wellicht een aardige aanschaf voor degenen die op het punt staan het vak te betreden, praktiserend zijn, dan wel de praktijk vaarwel hebben gezegd. Patiënten zullen er niet veel wijzer van worden. Overigens is het systeem van de eerste lijn in België dusdanig anders dan dat van Nederland, dat dit boek ook niet geheel toepasbaar is voor de Nederlandse eerste lijn. Het takenpakket van de Belgische collega is veel beperkter, evenals het aantal patiënten per praktijk. Hierdoor voelt de Belgische huisarts zich vaker een doorgeefluik van recepten en ziektebriefjes en heeft hij eerder de neiging om de patiënt te 'pleasen' om zo de omvang van zijn praktijk in stand te houden en daarmee zijn inkomen te behouden. ■

Marieke de Brouwer

Waardering: ●●

Kwalitatief onderzoek abstract gebracht

De Boer F, Smaling A. *Benaderingen in kwalitatief onderzoek*. Een inleiding. Den Haag: Boom Lemma, 2011. 190 pagina's, € 32,50, e-book € 21,50. ISBN 978 90 5931 762 8.

Doelgroep Beginnende onderzoeker.

Inhoud Dit boek is geschreven door ervaren kwalitatief onderzoekers, veelal betrokken bij het *Tijdschrift voor Kwalitatief Onderzoek KWALON*. De tekst is deels afkomstig uit dit tijdschrift. Na een inleiding kent het boek drie delen: (1) metatheoretische behandelingen van kwalitatieve benaderingen, (2) methodologische behandeling van kwalitatieve benaderingen, (3) behandelingen van kwalitatieve benadering in het uitvoeren van onderzoek.

De inhoud van het boek heeft een hoog abstractieniveau en leest lastig. Een voorbeeld is de uitleg van het begrip narratief. Eerst komen de beschrijvende termen 'divers', 'interdisciplinair', 'snel groeiend', 'niet-specifiek aan een discipline gebonden', 'ontwikkeling menselijk competentie', 'zelden verklarend' en 'emancipatoire doelstelling' voorbij. Daarna blijkt dat narratief in essentie een verhaal is; een echte betekenis die u liever al in aanvang had gezien.

Andere hoofdstukken geven een helderder beeld voor de beginnende onderzoeker. Het uit KWALON afkomstige deel over *grounded theory* is informatief. Het laatste hoofdstuk bevat veel praktische en leesbare informatie over de uitvoering van kwalitatief onderzoek.

Oordeel Vooral in de eerste delen van het boek lijkt het voor de auteurs belangrijker om aan te tonen hoe belezen ze zelf zijn, dan het leveren van praktische kennis over kwalitatief onderzoek. Er worden bijzonder veel eigenamen genoemd, zonder uitleg of toelichting. Het taalgebruik is archaisch, de leesbaarheid is matig, referenties zijn inconsistent en een leegenda ontbreekt.

Dit boek heeft zeker kwaliteiten voor de beginnende onderzoeker. Na een paar jaar sociologie of antropologie is dit een goed en waarschijnlijk beter leesbaar boek. Echter, wanneer een argeloze arts met een medisch-wetenschappelijke achtergrond met dit boek zijn kennis over kwalitatief onderzoek wil vergroten, zal die arts na lezing waarschijnlijk nooit meer iets aan kwalitatief onderzoek willen doen. Een vergelijking met het boek over kwalitatief onderzoek van Lucassen en Olde-Hartman (Uitgeverij Bohn Stafleu van Loghum) dringt zich op. Dat boek is praktischer, leesbaarder voor artsen en nodigt wel uit tot verdere verdieping. ■

Frans Dekker

Waardering: ●●